

Opvs Theologicvm

Mauro, Silvestro

MDCLXXXVII

Q. 37. Vtrum quælibet Persona diuina potuerit naturam creatam
assumere, & incarnari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84149](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84149)

quarto, cap. 1. in Lateranensi sub Innocentio tertio, vt refertur cap. *Firmiter*, solum Filium incarnatum esse, & naturam humanam assumpsisse, cum de illo dicatur, *Verbum caro factum est*; Patrem, & Spiritum Sanctum non fuisse incarnatos, nec naturam humanam assumpsisse; ex quo sequitur vnam Personam posse incarnari, & naturam creatam assumere sine alia. Probatur ratione. Nam cum plura in vno sunt idem, quod conuenit illis ratione eius, in quo sunt idem, necessariò conuenit omnibus, quod autem conuenit vni ratione illius, in quo distinguuntur, non necessariò conuenit omnibus; sed tres Personæ diuinæ sunt idem in natura diuina, in personalitatibus autem distinguuntur; ergo quæ conueniunt vni Personæ, ratione naturæ communis, conueniunt omnibus personis; quæ conueniunt vni Personæ, ratione personalitatis propriæ, non necessariò conueniunt omnibus Personis: sed incarnationem efficere conuenit Filio ratione naturæ communis; Incarnationem terminare, hoc est vniri naturæ humanæ, & incarnari, conuenit Filio ratione personalitatis propriæ: ergo incarnationem efficere conuenit omnibus tribus personis; at incarnari, & vniri naturæ humanæ, illamque assumere, non necessariò conuenit tribus Personis, adeoque vna Persona potest incarnari sine alia, sicut de factò Filius est incarnatus, Pater, & Spiritus Sanctus non sunt incarnati.

6. Potest quæri, vtrum licet Pater, & Spiritus Sanctus non sint incarnati, nec sint hypostaticè vniti humanitati Christi, tamen, aliquo speciali modo, & non per solam immensitatem, sint in humanitate Christi per quamdam concomitantiam.

Respondeo affirmatiuè, vt contra aliquos ex Basilio, Chrysofomo, Cyrillo Alexandrino, Ambrosio, Augustino, & alijs Patribus probat Vasquez 3. p. disp. 18. cap. 2. Ratio est, quia vt cum communi sententia Theologorum, & Patrum dixi quæst. 94. de Deo, illatione 7. in Deo datur circuminfectio, per quam quælibet Persona diuina intimè, & perfectè est in alia, præsertim ratione naturæ communis, quasi vinculi communis; sed Filius speciali modo est in humanitate per vnionem hypostaticam; ergo Pater, & Spiritus Sanctus, qui per circuminfectionem sunt in Filio, speciali modo sunt in humanitate Christi per quamdam concomitantiam. Et quia Filius speciali modo fuit in vtero Virginis per vnionem cum humanitate, quæ erat in vtero Virginis, etiam Pater, & Spiritus Sanctus, non solum per immensitatem, sed etiam speciali modo per concomitantiam fuerunt in vtero Virginis, licet Pater, & Spiritus Sanctus sicut non fuerunt incarnati, sic non fuerint concepti ex Virgine. Confirmatur exemplo Eucharistiæ, in qua tota Trinitas speciali modo est per concomitantiam, vt explicatur in Tractatu de Eucharistia.

7. Ad 1. Concedo antecedens, & nego

consequentiam. Disparitas est, quia vniri, & incarnari mediatè est esse idem cum eo, quod immediatè vnitur, & incarnatur; sed natura diuina identificatur cum personalitate Verbi, quæ fuit immediatè vnita, & incarnata: ergo natura diuina incarnatur mediatè. At Pater, & Spiritus Sanctus distinguuntur à Persona, & personalitate Verbi, quæ sola incarnatur immediatè; ergo non incarnantur mediatè, licet sint realitèr natura diuina, quæ incarnata est mediatè in Filio.

8. Ad 2. distinguo maiorem: maior est vnio hypostatica, quam vnio per visionem, & gratiam, sed vnio hypostatica est ratione proprii, vnio per gratiam est ratione communis, concedo; & vtraque est ratione communis, nego; concedo, minorem; & nego consequentiam. Filius vnitur naturæ humanæ ratione personalitatis propriæ, in qua distinguitur ab alijs Personis: ergo potest vniri, quin aliæ Personæ vniantur. At Deus videtur, & participatur per gratiam immediatè ratione essentiæ communis: ergo non est mirum, quod non possit videri, & per gratiam vniri vna Persona sine alia.

9. Ad 3. In Deo ad intra omnia sunt communia, exceptis illis tribus: ad extra autem, omnia sunt communia, exceptis illis, quæ conueniunt specialitèr ratione alicuius ex illis tribus; sed vniri, & incarnari conuenit Verbo ratione propriæ personalitatis, & relationis, qua est genitus: ergo sunt propria Verbi, & non sunt communia toti Trinitati.

10. Ad 4. distinguo maiorem: opera ad extra communia sunt toti Trinitati in genere causæ efficientis, concedo: in genere causæ formalis, vel quasi formalis, nego: distinguo eodem pacto minorem; & nego consequentiam. Opera ad extra in genere causæ efficientis sunt communia toti Trinitati, quia Omnipotentia, & virtus operatiua ad extra est communis toti Trinitati: at in genere causæ formalis non necessario sunt communia, quia singulæ Personæ ratione propriæ personalitatis possunt tribuere quosdam effectus formales, cum possint vniri, terminare vnionem, incarnari &c. Debet autem aduertiri, quod cum dicitur actiones ad extra esse communes toti Trinitati, debet intelligi de actionibus, quæ vni Personæ tribuuntur ratione naturæ diuinæ communis; siquidem actiones, quæ tribuuntur Filio ratione naturæ humanæ, puta ambulare, dormire &c. non sunt communes. Filius enim Dei dicitur ambulasse, dormisse &c. ratione naturæ humanæ, & tamen Pater, & Spiritus Sanctus non dicuntur ambulasse, dormisse &c.

QVÆSTIO XXXVII.

Virum qualibet Persona diuina potuerit naturam creatam assumere, & incarnari?

S. Th. quæst. 3. art. 5.

1. Videtur solus Filius posse incarnari, Pater, & Spiritus Sanctus non posse incarnari.

carnari: primo, quia proprietates Patris est, ut sit ingenuus, & innascibilis, proprietates etiam Spiritus Sancti est, ut non possit generari, ac nasci, & esse Filius; sed per incarnationem Patris, & Spiritus Sanctus generarentur, & nascerentur ex homine, & essent filij hominis; ergo confunderentur proprietates diuinarum Personarum.

2. Secundo Incarnatio est missio: ergo si Pater fuisset incarnatus, fuisset missus in mundum; sed repugnat Patri, ut mittatur, ut docet Sanctus Thomas 1. p. quaest. 43. art. 4. ergo &c.

3. Tertio per Incarnationem ceteri homines acquirunt a Persona incarnata filiationem adoptiuam; sed filiatio adoptiuam est participatio filiationis naturalis: ergo solus Filius naturalis potuit incarnari, ut ab ipso ceteri homines acciperent filiationem adoptiuam.

4. Respondeo, quod ut refert S. Bonaventura in 3. distinct. 1. art. 1. quaest. vltima, quidam dixerunt solum Filium potuisse incarnari, Patrem, & Spiritum sanctum non potuisse incarnari. Dicendum cum Magistro in 3. distinct. 1. quem sequuntur S. Thomas hic, & omnes Theologi: omnes tres Personae diuinae potuerunt incarnari, & naturam creatam assumere.

Probatur: nam cum infinita virtus diuinae Omnipotentiae aequae sit in omnibus Personis, potest illas aequae unire naturae creatae, si omnes Personae sint aequae unibiles: sed omnes Personae sunt aequae unibiles; ergo &c. Probatur minor: nam ideo Persona Filij est unibilis; & apta ad reddendam subsistentem naturam creatam, quia cum habeat subsistentiam infinitam, & continentem eminenter omnes subsistentias creatas, potest per talem subsistentiam infinitam supplere defectum cuiuslibet subsistentiae creatae, ac reddere subsistentem quamlibet naturam creatam; sed Pater, & Spiritus sanctus habent subsistentiam aequae infinitam: ergo &c.

5. Ad 1. Proprietates Patris est, ut sit ingenuus, & innascibilis generatione aeterna, qua accipiat naturam diuinam, non autem ut sit ingenuus, & innascibilis generatione temporali, qua accipiat naturam humanam. Idem proportionaliter dic de Spiritu sancto. Iam, sicut non repugnat, ut Filius Dei incarnatus sit passibilis, & impassibilis, aeternus, & temporalis, aequalis Patri, & minor Patre, secundum diuersas formas, & naturas: sic si Pater fuisset incarnatus, non repugnet, ut esset ingenuus, & ingenuus, nascibilis, & innascibilis secundum diuersas formas, & naturas.

6. Ad 2. distinguo maiorem: Incarnatio personae procedentis est missio, concedo: personae non procedentis, nego; concedo minorem; & nego consequentiam. Missio includit processionem quamdam missi a mittente: & quia Filius procedit a Patre, Spiritus sanctus a Patre, & Filio, ideo Filius per incarnationem missus est a Patre, Spiritus sanctus

si fuisset incarnatus, missus fuisset a Patre, & Filio. Pater est conuerso si fuisset incarnatus, non fuisset missus, quia non procedit ab illa Persona. Confirmatur: nam licet de facto omnes tres Personae diuinae, cum iustificamur, veniant ad nos per gratiam, iuxta illud Ioan. 14. ad eum venimus, & mansionem apud eum faciemus, tamen Filius, & Spiritus sanctus veniunt, ut missi a Patre, Pater venit, sed non ut missus; ergo a pari.

7. Ad 3. concedo maiorem, & minorem, & nego consequentiam. De facto Pater aeternus dicitur appropriatiue nos adoptare in filios ad similitudinem sui Filij naturalis per donum Spiritus sancti, hoc est per gratiam: ergo sicut incarnatus est Filius, ad cuius similitudinem adoptamur, sic potuisset incarnari Pater adoptans nos ad similitudinem Filij sui, & Spiritus sanctus, per cuius donum adoptamur.

QVAESTIO XXXVIII.

Vtrum plures Personae diuinae possint simul assumere vnā numero naturam?

S. Th. quaest. 3. art. 6.

1. Videtur non posse, ut docuerunt Scotus in 3. distinct. 1. quaest. 2. Richardus eadem distinct. art. 1. quaest. 4. primo, quia si tres Personae assumerent vnā numero naturam humanam, possent mutuo praedicari, dicendo, Pater est Filius &c. quod est absurdum.

2. Secundo si plures Personae unirentur naturae humanae, unirentur non in natura, sed in persona; sed uniri in persona est ita uniri, ut fiat vna tantum persona; ergo tres Personae diuinae fierent vna tantum persona: quod repugnat.

3. Tertio est proprium naturae diuinae propter suam infinitatem posse terminari pluribus personalitatibus: ergo natura creata, & finita non potest terminari pluribus personalitatibus: alioquin posset etiam terminari infinitis personalitatibus.

4. Quarto natura creata si terminetur personalitate propria, non potest simul terminari aliena: ergo si terminetur vna personalitate aliena, non potest simul terminari alia.

5. Quinto cum vna forma adaequate explet totam capacitatem subiecti in ordine ad aliquem effectum formalem, excludit ab eodem subiecto aliam formam in ordine ad eundem effectum formalem; sed vna subsistentia adaequate explet capacitatem cuiuslibet naturae creatae, & finitae in ordine ad reddendam illam subsistentem: ergo &c.

6. Sexto, & est fundamentum praecipuum Scoti, nullus effectus in vno genere causae potest pendere simul a pluribus causis totalibus; sed natura creata effectum formalem sub-